

Samling af Afgørelser

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT
H. SAUGMANDSGAARD ØE
fremsat den 26. januar 2017¹

Sag C-29/16

HanseYachts AG
mod
Port d'Hiver Yachting SARL,
Société Maritime Côte d'Azur,
Compagnie Generali IARD SA

(anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af Landgericht Stralsund (den regionale ret i første instans i Stralsund, Tyskland))

»Præjudiciel forelæggelse — retternes kompetence på det civil- og handelsretlige område — forordning (EF) nr. 44/2001 — artikel 27 — litispændens — fastlæggelse af den ret, ved hvilken sagen først er anlagt — artikel 30, nr. 1) — indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument — begreb — anordning af indhentelse af sagkyndig erklæring inden for rammerne af en selvstændig bevisoptagelsesprocedure for at sikre eller fastslå bevis for faktiske omstændigheder, der kan danne grundlag for et senere søgsmål — søgsmål med hensyn til realiteten anlagt efterfølgende for en ret i den samme medlemsstat«

I – Indledning

1. Anmodningen om præjudiciel afgørelse, der er indgivet af Landgericht Stralsund (den regionale ret i første instans i Stralsund, Tyskland), vedrører Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område², og nærmere bestemt navnlig fortolkningen af forordningens artikel 30, nr. 1), i forhold til artikel 27³.

2. Denne anmodning er blevet fremsat i forbindelse med en tvist mellem et tysk selskab og franske selskaber vedrørende førstnævntes eventuelle ansvar som følge af, at en yacht, som det tyske selskab har bygget og solgt til et af de franske selskaber, er behæftet med en skade. Nævnte skade har givet anledning til diverse sager anlagt ved retter i forskellige medlemsstater.

1 — Originalsprog: fransk.

2 — EFT 2001, L 12, s. 1.

3 — Indledningsvis skal det præciseres, at konventionen om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, undertegnet i Bruxelles den 27.9.1968 (EFT 1978, L 304, s. 17), som ændret ved de efterfølgende konventioner om nye medlemsstaters tiltrædelse af denne konvention (herefter »Bruxelleskonventionen«), som er blevet erstattet af forordning nr. 44/2001, i artikel 21 indeholdt en regel svarende til den, der findes i forordningens artikel 27, men ikke indeholdt en bestemmelse svarende til artikel 30. Domstolens praksis vedrørende fortolkning af nævnte konvention kan overføres på fortolkningen af forordning nr. 44/2001, for så vidt som bestemmelserne heri i det væsentlige er ens (jf. bl.a. dom af 25.10.2011, eDate Advertising m.fl., C-509/09 og C-161/10, EU:C:2011:685, præmis 39).

3. Først fik en fransk ret af den oprindelige køber af den omhandlede yacht forelagt en begæring om indhentelse af sagkyndig erklæring [o.a.: en såkaldt »expertise judiciaire« i henhold til fransk ret] inden for rammerne af en selvstændig bevisoptagelsesprocedure vedrørende faktiske omstændigheder, der kunne danne grundlag for et senere søgsmål i henhold til artikel 145 i code de procédure civile français (den franske civile retsplejelov, herefter »CPC«), hvilket er en form for bevisoptagelse, der sædvanligvis kaldes bevisoptagelse »in futurum« (forudgående bevisoptagelse)⁴.

4. Efter fremlæggelsen af den sagkyndige rapport tre år senere anlagde den tyske sælger og bådebygger for den forelæggende ret et negativt anerkendelsessøgsmål med påstand om, at det blev fastslået, at de sagsøgte i hovedsagen ikke havde et krav mod sagsøgeren i forhold til den omhandlede yacht. Nogle uger efter dette sagsanlæg anlagde den oprindelige køber et andet søgsmål med hensyn til realiteten⁵ for en anden fransk ret med krav om erstatning for den hævdede skade og godtgørelse af udgifterne til indhentelsen af den sagkyndige erklæring.

5. Den forelæggende ret ønsker svar på, om den – selv om dette sidstnævnte søgsmål er anlagt efter det søgsmål, som er anlagt ved den forelæggende ret – som »enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt«, skal udsætte sagen i henhold til artikel 27 i forordning nr. 44/2001 med henvisning til den bevisoptagelsesprocedure, som blev indledt i Frankrig flere år før anlæggelsen af den sag, som verserer for den forelæggende ret. Den forelæggende ret er således af den opfattelse, at en sådan bevisoptagelsesprocedure vil kunne anses for at udgøre et processuelt hele sammen med det søgsmål med hensyn til realiteten, der efterfølgende er anlagt i samme medlemsstat, idet denne procedure indgår i søgsmålets materielle kontinuitet.

6. Den forelæggende ret har derfor bedt Domstolen om at fastslå, om det dokument, der er indgivet til den ret i en medlemsstat, der har anordnet bevisoptagelse inden for rammerne af en selvstændig bevisoptagelsesprocedure, i tilfælde af potentiel litispændens kan anses for at udgøre »det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument« som omhandlet i denne forordnings artikel 30, nr. 1), i det søgsmål om realiteten, der efterfølgende er blevet anlagt ved en anden ret i den samme medlemsstat.

7. Henset til de nedenstående betragtninger er jeg af den opfattelse, at artikel 27 og 30 i forordning nr. 44/2001 skal fortolkes under hensyntagen til deres indbyrdes relation, og at det spørgsmål, som nærmere bestemt er blevet forelagt i nærværende sag, skal besvares benægtende.

II – Retsforskrifter

A – EU-retten

8. Forordning nr. 44/2001 finder anvendelse ratione temporis i det foreliggende tilfælde⁶.

4 — Bevisoptagelse, der anordnes inden for rammerne af en selvstændig bevisoptagelsesprocedure, er af bl.a. af Cour de cassation (kassationsdomstol, Frankrig) (jf. bl.a. dom afsagt af anden afdeling for borgerlige sager af 23.6.2016, nr. 1519 671 og af afdelingen for handelssager af 16.2.2016, nr. 1425 340, der findes på følgende internetadresse: <https://www.legifrance.gouv.fr>), defineret i modsætning til foranstaltninger, der anordnes under sagen (jf. bl.a. G. Combes og S. Ménétrey, »Incidents de procédure, Mesures d'instruction, Dispositions générales«, JurisClasseur Procédure civile, hæfte 634, 2016, punkt 12 og 49 ff.).

5 — Begrebet »søgsmål med hensyn til realiteten« skal her forstås som enhver sag med påstand om en endelig afgørelse om de foreliggende rettigheder og forpligtelser, uafhængigt af, om afgørelsen er positiv (såsom tilkendelse af skadeserstatning og renter) eller negativ (såsom en erklæring om, at der ikke foreligger ansvar), i modsætning til påstande om foreløbige afgørelser eller påstande, som kun vedrører procedureregler eller kompetenceregler.

6 — Forordning nr. 44/2001 er ganske vist blevet ophævet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1215/2012 af 12.12.2012 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (EUT 2012, L 351, s. 1). Forordning nr. 44/2001 finder imidlertid fortsat anvendelse, eftersom den for den forelæggende ret verserende sag er blevet anlagt før den 10.1.2015, som er datoen for anvendelsen af den anden forordning (jf. artikel 66 og 81 i forordning nr. 1215/2012). Jf. desuden J.P. Beraudo og M.J. Beraudo, »Convention de Bruxelles, conventions de Lugano et règlements (CE) n° 44/2001 et (UE) n° 1215/2012 – Compétence – Règles de procédure ayant une incidence sur la compétence«, JurisClasseur Europe, hæfte 3030, 2015, punkt 62, hvor det er anført, at forordning nr. 44/2001 finder anvendelse, når mindst en af de sager, der kan forårsage litispændens, er blevet anlagt før denne dato.

9. 15. betragtning har følgende ordlyd »[a]f hensyn til en harmonisk retspleje er det nødvendigt at mindske risikoen for parallelle retssager mest muligt og undgå, at der træffes indbyrdes uforenelige retsafgørelser i to medlemsstater. Der bør være en klar, effektiv mekanisme til at afgøre tilfælde af litispændens og indbyrdes sammenhængende krav og til at afhjælpe problemer som følge af forskellene mellem de enkelte medlemsstaters lovgivning med hensyn til, på hvilket tidspunkt en sag anses for anlagt. Med henblik på anvendelsen af denne forordning bør dette tidspunkt defineres selvstændigt«.

10. Kapitel II i forordning nr. 44/2001 om »kompetence« indeholder en afdeling 9 med overskriften »Litispændens og indbyrdes sammenhængende krav«.

11. Denne forordnings artikel 27, der indgår i den nævnte afdeling, bestemmer:

»1. Såfremt krav, der har samme genstand og hviler på samme grundlag, fremsættes mellem de samme parter for retter i forskellige medlemsstater, udsætter enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt, på embeds vegne sagen, indtil denne rets kompetence er fastslået.

2. Når det er fastslået, at den ret, ved hvilken sagen først er anlagt, er kompetent, erklærer enhver anden ret sig inkompetent til fordel for den første.«

12. I samme afdeling 9 er artikel 30, nr. 1), affattet således:

»Ved anvendelsen af denne afdeling anses en sag for anlagt ved en ret:

1) på det tidspunkt, hvor det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument indleveres til retten, forudsat at sagsøger ikke efterfølgende har undladt at træffe de foranstaltninger, der krævedes af vedkommende, for at få dokumentet forkyndt for sagsøgte [...]«

13. I nævnte kapitels afdeling 10 med overskriften »Foreløbige, herunder sikrende, retsmidler« findes artikel 31, som fastsætter, at »[d]er [...] over for en medlemsstats retslige myndigheder [kan] anmodes om anvendelse af sådanne foreløbige, herunder sikrende, retsmidler, som er fastsat i den pågældende medlemsstats lovgivning, selv om en ret i en anden medlemsstat i medfør af denne forordning er kompetent til at påkende sagens realitet«.

B – *Fransk ret*

14. Det fremgår af CPC's artikel 145, som indgår i denne lovs første bog, med overskriften »Fælles bestemmelser for alle retter«, afsnit VII, med overskriften »Retslig bevisoptagelse«, underafsnit II med overskriften »Bevisoptagelse«, at »[s]åfremt der foreligger legitime grunde til iværksættelse af en selvstændig bevisoptagelsesprocedure for at sikre eller fastslå bevis for faktiske omstændigheder, der kan være afgørende for tvistens løsning, kan der på anmodning fra enhver berettiget part ved stævning eller ved indgivelse af begæring om foreløbige forholdsregler anordnes alle de foranstaltninger til bevisoptagelse, som er hjemlet i lovgivningen«.

III – **Twisten i hovedsagen, det præjudicielle spørgsmål og retsforhandlingerne for Domstolen**

15. Det fremgår af forelæggelsesafgørelsen og af de sagsakter, som er fremlagt for Domstolen, at HanseYachts AG er et selskab, der fremstiller og sælger både og er hjemmehørende i Greifswald (Tyskland), der er beliggende i den forelæggende rets retskreds.

16. Ved kontrakt af 14. april 2010 solgte HanseYachts en motoryacht, som selskabet havde fremstillet, til Port d'Hiver Yachting SARL, hvis hjemsted er beliggende i Frankrig, og yachten blev leveret den 18. maj 2010 i Greifswald og herefter transporteret til Frankrig.

17. Denne yacht videresolgte Port d’Hiver Yachting SARL til Société Maritime Côte d’Azur (herefter »SMCA«), der også har hjemsted i Frankrig.

18. Den 1. august 2011 indgik HanseYachts og Port d’Hiver Yachting SARL en forhandleraftale, som indeholdt en klausul om, at der var værneting i Greifswald, at tysk materiel ret skulle finde anvendelse, og at nævnte aftale erstattede alle de tidligere mundtlige og skriftlige aftaler mellem parterne.

19. Efter at der i august 2011 opstod skade på en af yachtens motorer, indgav SMCA den 22. september 2011 til tribunal de commerce de Marseille (handelsretten i Marseille, Frankrig) mod Port d’Hiver Yachting en begæring om foreløbige retsmidler med henblik på indhentelse af en sagkyndig erklæring inden for rammerne af en selvstændig bevisoptagelsesprocedure på grundlag af CPC’s artikel 145. SMCA anlagde også sag mod Volvo Trucks France som producent af disse motorer.

20. I 2012 intervenerede Compagnie Generali IARD SA (herefter »Generali IARD«) frivilligt i sagen som forsikringsselskab for Port d’Hiver Yachting. I løbet af 2013 blev HanseYachts i sin egenskab af bådebygger også procesdeltager.

21. Den 18. september 2014 fremlagde den sagkyndige, som var udpeget af tribunal de commerce de Marseille (handelsretten i Marseille), sin endelige rapport.

22. Den 21. november 2014 anlagde HanseYachts et negativt anerkendelsessøgsmål ved Landgericht Stralsund (den regionale ret i første instans i Stralsund, Tyskland) med påstand om, at det fastslås, at Port d’Hiver Yachting, SMCA og Generali IARD ikke kan gøre noget krav gældende mod HanseYachts i forbindelse med den solgte yacht.

23. Den 15. januar 2015 anlagde SMCA sag mod Port d’Hiver Yachting, Volvo Trucks France og HanseYachts ved tribunal de commerce de Toulon (handelsretten i Toulon, Frankrig) med påstand om, at de tilpligtedes solidarisk at betale erstatning for det tab, som SMCA hævder at have lidt som følge af den omtvistede skade, og godtgørelse af SMCA’s omkostninger i forbindelse med bevisoptagelsesproceduren.

24. Da de sagsøgte i hovedsagen har gjort en indsigelse gældende om litispændens på grundlag af artikel 27 i forordning nr. 44/2001, ønsker den forelæggende ret svar på, om den som »enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt«, skal udsætte sagen, indtil tribunal de commerce de Toulon (handelsretten i Toulon, Frankrig) har taget stilling til sin kompetence⁷ i medfør af nævnte artikels stk. 1, eller om den tværtimod kan anse sig for at være »den ret, ved hvilken sagen først er anlagt« som omhandlet i denne bestemmelse, således at den kan antage søgsmålet i hovedsagen⁸ til realitetsbehandling og indlede prøvelsen af, om sagsøgerens påstand kan tages til følge.

25. Ifølge den forelæggende ret er det sidstnævnte fremgangsmåde, der skal følges, såfremt Domstolen fastslår, at sagen for de franske retter først blev anlagt på tidspunktet for anlæggelsen af søgsmålet med hensyn til realiteten for tribunal de commerce de Toulon (handelsretten i Toulon) i 2015, og således efter, at sagen blev anlagt ved den forelæggende ret i 2014.

7 — Under henvisning til dom af 3.4.2014, Weber (C-438/12, EU:C:2014:212, præmis 49 ff.), er den forelæggende ret af den opfattelse, at de øvrige medlemsstater ikke vil afslå at anerkende en afgørelse med hensyn til sagens realitet, der træffes af denne franske ret. Den forelæggende ret har tilføjet, at de tyske retter ikke har nogen enekompetence, der skulle være til hinder herfor, og at der ikke er indgået nogen værnetingsaftale mellem sagsøgeren i hovedsagen (HanseYachts) og sagsøgeren i den franske sag (SMCA). Ifølge den forelæggende ret vil de franske retter kunne udlede deres kompetence af artikel 5, nr. 3), i forordning nr. 44/2001, da skadetilføjelsen er sket i Frankrig.

8 — Denne ret er af den opfattelse, at den har international kompetence på grundlag af artikel 5, nr. 1), i forordning nr. 44/2001, der finder anvendelse i sager om kontraktforhold.

26. Den førstnævnte fremgangsmåde skal derimod anvendes, hvis det lægges til grund, at »det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument«, hvorved sagen anses for at være anlagt ved de franske retter som omhandlet i artikel 30, nr. 1), i forordning nr. 44/2001, ikke er stævningen i søgsmålet med hensyn til realiteten, men den begæring om en sagkyndig erklæring, der blev indgivet for tribunal de commerce de Marseille (handelsretten i Marseille) i 2011.

27. Den forelæggende ret er af den opfattelse, at de betingelser for litispændens, der er fastsat i denne forordnings artikel 27, stk. 1, er opfyldt, idet søgsmålet med hensyn til realiteten, der er anlagt ved tribunal de commerce de Toulon (handelsretten i Toulon), og det søgsmål, der er anlagt ved den forelæggende ret, er fremsat mellem de samme parter, har samme genstand og hviler på samme grundlag.

28. På denne baggrund har Landgericht Stralsund (den regionale ret i første instans i Stralsund) ved afgørelse af 18. januar 2016 besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Såfremt der i en medlemsstats procesret findes en selvstændig bevisprocedure, under hvilken der på anordning fra en retsinstans indhentes en sagkyndig erklæring (her er der tale om den såkaldte expertise judiciaire i henhold til fransk ret), og en sådan selvstændig bevisprocedure gennemføres i den pågældende medlemsstat, hvorefter der i samme medlemsstat anlægges et søgsmål mellem de samme parter, der beror på resultaterne af den selvstændige bevisprocedure:

Er i så fald allerede det processkrift, som den selvstændige bevisprocedure blev indledt ved, et »indledende processkrift eller et tilsvarende dokument« som omhandlet i artikel 30, nr. 1), i forordning (EF) nr. 44/2001? Eller er det først det processkrift, hvorved søgsmålet blev indledt, der skal kvalificeres som det »indledende processkrift eller et tilsvarende dokument«?

29. Der er indgivet skriftlige indlæg af HanseYachts, Port d'Hiver Yachting, SMCA og Generali IARD samt af Europa-Kommissionen. Den franske regering har indgivet et skriftligt svar på spørgsmål, som Domstolen i henhold til artikel 61, stk. 1, i Domstolens procesreglement har fremsendt til den. Der er ikke blevet afholdt mundtlig forhandling.

IV – Bedømmelse

A – Indledende bemærkninger

30. Inden jeg foretager en indholdsmæssig bedømmelse af det for Domstolen forelagte spørgsmål, vil jeg anføre nogle betragtninger vedrørende grænserne for den vurdering, som Domstolen skal foretage.

31. For det første bemærkes, at Domstolen ikke i den foreliggende sag skal tage stilling til problematikken vedrørende grundlaget for den internationale kompetence for henholdsvis den forelæggende ret og tribunal de commerce de Toulon (handelsretten i Toulon), uanset de oplysninger som den forelæggende ret har givet herom⁹, og på trods af de forbehold, som visse parter, der har afgivet indlæg for Domstolen, har givet udtryk for i denne henseende, bl.a. med hensyn til eksistensen af en værnetingsaftale i den foreliggende sag¹⁰.

9 — Jf. fodnote 7 og 8 i nærværende forslag til afgørelse.

10 — Kommissionen tvivler således på, at den værnetingsaftale, der giver retten i Greifswald kompetence, og som er indeholdt i den forhandleraftale, der blev indgået i 2011 mellem HanseYachts og Port d'Hiver Yachting, kan have tilbagevirkende kraft i forhold til den salgsaftale, som disse undertegnede i 2010, og at denne værnetingsaftale vil kunne håndhæves over for SMCA, der er den anden sagsøgte, og som ikke har noget kontraktforhold med sagsøgeren i hovedsagen. Vurderingen af sådanne forhold, som er omfattet af omstændighederne i hovedsagen, tilkommer imidlertid inden for rammerne af den procedure, der er indført ved artikel 267 TEUF, den forelæggende ret og ikke Domstolen (jf. bl.a. dom af 25.10.2012, Folien Fischer og Fofitec, C-133/11, EU:C:2012:664, præmis 24, og af 25.4.2013, Asociația Accept, C-81/12, EU:C:2013:275, præmis 41).

32. Det er disse nationale retter, der hver især skal tage stilling til deres egen kompetence under hensyn til de faktiske omstændigheder, der ligger til grund for tvisten i hovedsagen og i overensstemmelse med de kompetenceregler, der følger af EU-retten, dvs. i den foreliggende sag i overensstemmelse med bestemmelserne i forordning nr. 44/2001, således som de er fortolket i Domstolens praksis herom¹¹.

33. Jeg vil især minde om, at reglen om litispændens i artikel 27 i forordning nr. 44/2001 ikke har til formål at fastlægge en sondring eller et hierarki mellem de forskellige kompetencegrunde, der er fastsat i nævnte forordning, og at denne procedureregulering, der består i, at den eventuelle kompetence for den ret, ved hvilken sagen først er anlagt, gives prioritet, kun tager udgangspunkt i den rækkefølge, hvori sagerne er anlagt ved de pågældende retter¹².

34. Desuden tilkommer det efter fast retspraksis udelukkende den forelæggende ret på grundlag af omstændighederne i den konkrete sag, der verserer for den, at vurdere såvel nødvendigheden som relevansen af de spørgsmål, den forelægger Domstolen¹³.

35. I denne henseende vil jeg blot nævne, at der, i betragtning af de forhold, der gør sig gældende i tvisten i hovedsagen, og som er beskrevet af den forelæggende ret – bl.a. henset til det sted, hvor den omhandlede vare synes at være blevet leveret af bådebyggeren og sælgeren (HanseYachts) til den første køber (Port d'Hiver Yachting) –¹⁴ ikke er grundlag for – prima facie – at antage, at en afgørelse fra denne ret, hvorved den fastslår sin egen internationale kompetence, i det mindste i forhold til nævnte parter, ville være åbenbart ugrundet, og at det forelagte præjudicielle spørgsmål skulle være uden relevans for løsningen af tvisten i hovedsagen¹⁵.

36. For det andet vil jeg, henset til de forskellige synspunkter, som den forelæggende ret og de parter, der har afgivet indlæg, har givet udtryk for om de nationale retsregler, der finder anvendelse i den foreliggende sag, og bl.a. om reglerne for forudgående bevisoptagelse som fastsat i CPC's artikel 145, fremhæve, at Domstolen ikke skal træffe afgørelse i spørgsmålet om den nøjagtige fortolkning af en medlemsstats nationale ret¹⁶.

37. Inden for rammerne af en præjudiciel forelæggelse har Domstolen alene kompetence til at træffe afgørelse vedrørende fortolkningen og gyldigheden af de EU-retsakter, der er nævnt i artikel 267 TEUF¹⁷. Domstolen, hvis opgave det er at give de nationale retter brugbare svar med henblik på at træffe afgørelse i hovedsagen, kan ikke desto mindre i en ånd af samarbejde give dem de oplysninger, som den finder nødvendige, på grundlag af alle de oplysninger, den er i besiddelse af¹⁸. Såfremt der er usikkerhed omkring indholdet af de omhandlede bestemmelser i national ret, bestræber Domstolen sig på at udtale sig under hensyntagen hertil¹⁹.

11 — Nærmere bestemt fremgår det af fast retspraksis, at efterprøvelsen af kompetencen for retten i tilfælde af litispændens i princippet tilkommer den ret, ved hvilken sagen først er anlagt, og ikke den ret, ved hvilken sagen senere er anlagt (jf. bl.a. dom af 27.6.1991, *Overseas Union Insurance m.fl.*, C-351/89, EU:C:1991:279, præmis 25 og 26).

12 — Jf. bl.a. dom af 22.10.2015, *Aannemingsbedrijf Aertssen og Aertssen Terrasements* (C-523/14, EU:C:2015:722, præmis 48).

13 — Jf. bl.a. dom af 27.2.2014, *Cartier parfums-lunettes og Axa Corporate Solutions assurances* (C-1/13, EU:C:2014:109, præmis 24 ff.), og af 3.4.2014, *Weber* (C-438/12, EU:C:2014:212, præmis 33 ff.).

14 — Jf. fodnote 15 og 16 i nærværende forslag til afgørelse.

15 — Jeg vil minde om, at Domstolen kun kan afvise et præjudicielt spørgsmål, såfremt det klart fremgår, at den ønskede fortolkning af EU-retten er af hypotetisk karakter eller er uden relevans for løsningen af tvisten i hovedsagen (jf. bl.a. dom af 22.5.2014, *Ērsekcsanádi Mezőgazdasági*, C-56/13, EU:C:2014:352, præmis 36-38, og af 6.11.2014, *Cartiera dell'Adda*, C-42/13, EU:C:2014:2345, præmis 29).

16 — Denne opgave påhviler udelukkende de nationale retter (jf. bl.a. dom af 15.1.2013, *Križan m.fl.*, C-416/10, EU:C:2013:8, præmis 58, og af 11.9.2014, *Essent Belgium*, C-204/12 – C-208/12, EU:C:2014:2192, præmis 52). Jeg vil fremhæve det særegne ved den foreliggende sag, som er, at den forelæggende ret er tysk, mens de procesregler, hvis indhold parterne strider om, ikke er procesreglerne i tysk ret, men de franske procesregler, hvis indhold og rækkevidde den forelæggende ret ikke nødvendigvis har fuldstændigt kendskab til. Domstolen kan imidlertid ikke tage stilling til, om den forelæggende rets fortolkning heraf er korrekt (dom af 13.12.2012, *Caves Krier Frères*, C-379/11, EU:C:2012:798, præmis 36).

17 — Jf. bl.a. dom af 22.5.2014, *Ērsekcsanádi Mezőgazdasági* (C-56/13, EU:C:2014:352, præmis 53).

18 — Jf. bl.a. dom af 24.2.2015, *Grünewald* (C-559/13, EU:C:2015:109, præmis 32), og af 13.7.2016, *Pöpperl* (C-187/15, EU:C:2016:550, præmis 35).

19 — Jf. bl.a. dom af 17.1.2013, *Zakaria* (C-23/12, EU:C:2013:24, præmis 30).

38. Endelig har Domstolen gentagne gange fastslået, at de begreber, der findes i forordning nr. 44/2001, i princippet skal fortolkes selvstændigt, dvs. under hensyntagen til formålet med forordningens bestemmelser og ikke til medlemsstaternes respektive retsorden, for at sikre en ensartet anvendelse af disse bestemmelser²⁰. Fortolkningen af de i nævnte forordning fastsatte kompetenceregler, herunder nærmere bestemt dem, der findes i artikel 27 og 30, skal således hverken afhænge af opfattelsen hos lovgiverne eller af retspraksis i disse stater²¹ eller af de specifikke omstændigheder i tvisten i hovedsagen²².

B – Indholdet af det for Domstolen forelagte spørgsmål

39. Med sit præjudicielle spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om det, når der i en medlemsstats lovgivning er fastsat bestemmelser om en bevisoptagelsesprocedure, der gør det muligt at indhente en sagkyndig erklæring inden for rammerne af en selvstændig procedure, og når et søgsmål med hensyn til realiteten, der beror på resultaterne af nævnte procedure, efterfølgende anlægges i denne medlemsstat mellem de samme parter, skal lægges til grund, at det dokument, hvorved bevisoptagelsesproceduren blev indledt, udgør »det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument« som omhandlet i artikel 30, nr. 1), i forordning nr. 44/2001, eller om dette begreb kun omfatter det dokument, hvorved søgsmålet med hensyn til realiteten er blevet anlagt.

40. Den forelæggende ret synes at hælde til det første alternativ, hvilket også gøres gældende af de tre sagsøgte i hovedsagen, mens HanseYachts og Kommissionen støtter det andet alternativ²³, som efter min opfattelse er det korrekte.

41. I lighed med Kommissionen mener jeg, at det er nødvendigt, at Domstolen omformulerer det spørgsmål, som den har fået forelagt, af følgende grunde.

42. Først vil jeg minde om, at Domstolen inden for rammerne af den samarbejdsprocedure mellem de nationale retter og Domstolen, som er indført ved artikel 267 TEUF, skal give den forelæggende ret et hensigtsmæssigt svar, som sætter denne i stand til at afgøre den tvist, der verserer for den. Ud fra dette synspunkt påhviler det i givet fald Domstolen at omformulere de spørgsmål, den har fået forelagt²⁴. Det tilkommer herved Domstolen på grundlag af samtlige de oplysninger, der er fremlagt af denne ret, og navnlig af forelæggelsesafgørelsens præmisser, at udlede de EU-retlige elementer, som det under hensyn til genstanden for den sag, der verserer for den forelæggende ret, er nødvendigt at fortolke, uanset, at der eventuelt ikke er henvist til disse bestemmelser i de præjudicielle spørgsmål²⁵.

20 — Denne tilgangsvinkel om en selvstændig fortolkning har længe været Domstolens faste praksis (jf. bl.a. dom af 8.12.1987, Gubisch Maschinenfabrik, 144/86, EU:C:1987:528, præmis 6 og 11, vedrørende begrebet litispændens som omhandlet i Bruxelleskonventionens artikel 21, som artikel 27 i forordning nr. 44/2001 i det væsentlige svarer til) og jævnligt bekræftet (jf. bl.a. dom af 28.7.2016, Siemens Aktiengesellschaft Österreich, C-102/15, EU:C:2016:607, præmis 30, vedrørende fortolkningen af bestemmelserne i forordning nr. 44/2001).

21 — Jeg bemærker, at der i den foreliggende sag er blevet fremført talrige argumenter af national karakter af de parter, der har afgivet indlæg for Domstolen.

22 — I sin stillingtagen Purrucker (C-296/10, EU:C:2010:578, punkt 89), ligeledes vedrørende fortolkningen af de EU-retlige regler om retternes kompetence anførte generaladvokat Jääskinen med rette, at »[...] Domstolens tilgang [bør] være neutral, objektiv og fri for faktuelle, proceduremæssige eller juridiske forhold, som er særegne for tvisten i hovedsagen. Forholdene i den foreliggende sag kan ikke [...] være retningsgivende for løsningen«.

23 — Den franske regering har ikke taget stilling i denne henseende, idet det bemærkes, at den ikke har indgivet skriftligt indlæg i den foreliggende sag, men har besvaret de af Domstolen stillede spørgsmål vedrørende indholdet af fransk ret, herunder nærmere bestemt reglerne om bevisoptagelse som fastsat i CPC's artikel 145.

24 — Jf. bl.a. dom af 4.6.2015, Brasserie Bouquet (C-285/14, EU:C:2015:353, præmis 15), og af 20.10.2016, Danqua (C-429/15, EU:C:2016:789, præmis 36).

25 — Jf. bl.a. dom af 13.2.2014, Airport Shuttle Express m.fl., Airport Shuttle Express m.fl. (C-162/12 og C-163/12, EU:C:2014:74, præmis 30 og 31), og af 3.7.2014, Gross (C-165/13, EU:C:2014:2042, præmis 20).

43. Selv om det præjudicielle spørgsmål i den foreliggende sag på formelt plan kun direkte omhandler artikel 30, nr. 1), i forordning nr. 44/2001, er denne omstændighed ikke til hinder for, at Domstolen oplyser den forelæggende ret om alle de momenter angående fortolkningen af EU-retten, som kan være til nytte ved afgørelsen af den sag, som verserer for den.

44. Det fremgår af præmisserne i anmodningen om præjudiciel afgørelse, at den forelæggende ret med henblik på at afgøre, om den er forpligtet til at udsætte sagen i henhold til artikel 27 i forordning nr. 44/2001, har behov for at vide, om den i en sag som den i hovedsagen omhandlede skal anse sig selv for at være »enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt« som omhandlet i denne bestemmelse, henset til det tidspunkt – som skal fastlægges af Domstolen under hensyn til nævnte artikel 30 – hvor et krav, der ifølge denne ret har samme genstand og hviler på samme grundlag, er blevet fremsat mellem de samme parter for en fransk ret. Der skal derfor efter min opfattelse foretages en fortolkning af denne forordnings artikel 27 og 30 under hensyntagen til deres indbyrdes relation.

45. I den foreliggende sag mener jeg imidlertid ikke, at det er hensigtsmæssigt som sådan at definere begrebet »foreløbige, herunder sikrende, retsmidler« som omhandlet i artikel 31 i forordning nr. 44/2001, eftersom den forelæggende ret kun i slutningen af sin afgørelse har nævnt muligheden for at tage hensyn til Domstolens praksis vedrørende dette begreb med henblik på en analog fortolkning af denne forordnings artikel 30²⁶.

46. Henset til disse forhold er jeg af den opfattelse, at anmodningen om præjudiciel afgørelse derfor skal forstås således, at det nærmere bestemt ønskes oplyst, om det tidspunkt, hvor der er blevet indledt en procedure med henblik på bevisoptagelse inden for rammerne af en selvstændig bevisoptagelsesprocedure, i tilfælde af potentiel litispændens kan antages at være det tidspunkt, hvor en sag »anses [...] for anlagt« som omhandlet i artikel 30, nr. 1), i forordning nr. 44/2001 ved en ret, der skal træffe afgørelse om et krav med hensyn til realiteten, og som er blevet fremsat i samme medlemsstat efter gennemførelsen af bevisoptagelsen, eftersom bevisoptagelsesproceduren og det efterfølgende krav med hensyn til realiteten kan anses for at udgøre et processuelt hele.

47. Hvis denne fortolkning ikke tiltrædes, hvilket jeg anbefaler, at den ikke gør, vil det konkret medføre, at en ret i en anden medlemsstat, hvorved der – således som det er tilfældet i tvisten i hovedsagen – er blevet anlagt søgsmål med hensyn til realiteten efter indledningen af bevisoptagelsesproceduren, men før det nævnte krav vedrørende realiteten, mellem de samme parter, med samme genstand og på samme grundlag, skal anses for at være »[den ret], ved hvilken sagen først er anlagt« som omhandlet i denne forordnings artikel 27.

48. Inden jeg går videre med den fortolkning, hvorom der anmodes, skal der tages stilling til, om den forelæggende rets præmis, hvorefter der under omstændigheder som dem, der foreligger i hovedsagen, kan være tale om et tilfælde af litispændens som omhandlet i sidstnævnte artikel, er korrekt.

C – Om der potentielt er tale om litispændens som omhandlet i artikel 27 i forordning nr. 44/2001

49. Landgericht Stralsund (den regional ret i første instans i Stralsund) har som begrundelse for sit præjudicielle spørgsmål taget udgangspunkt i, at den sag, som verserer for den, kan kollidere med det søgsmål med hensyn til realiteten, som er anlagt ved tribunal de commerce de Toulon (handelsretten i Toulon), og at reglerne om litispændens, der er fastsat i artikel 27 i forordning nr. 44/2001, vil føre til, at denne tyske ret skal udsætte sagen som »enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er

26 — Om denne supplerende problematik, jf. punkt 77 ff. i nærværende forslag til afgørelse.

anlagt«, for så vidt som det nævnte søgsmål [o.a.: som er anlagt i Toulon] kan anses for at være anlagt på tidspunktet for indledningen af den bevisoptagelsesprocedure, der er indledt ved tribunal de commerce de Marseille (handelsretten i Marseille), og for så vidt som dette søgsmål og denne procedure antages at udgøre et processuelt hele.

50. Til gengæld er den forelæggende ret tilsyneladende ikke af den opfattelse, at der påhviler den en sådan forpligtelse til at udsætte sagen på grund af litispændens, hvis de to franske sager derimod skal anses for at være særskilte. Der foreligger efter min opfattelse helt klart ikke en pligt til at udsætte sagen i et sådant tilfælde, når henses til de EU-retlige bestemmelser, som jeg har nævnt ovenfor, dels fordi det franske søgsmål med hensyn til realiteten – hvis det tages i betragtning isoleret – er blevet anlagt på en senere dato end det tyske søgsmål med hensyn til realiteten, dels fordi den franske bevisoptagelsesprocedure ikke havde samme genstand eller hvilede på samme grundlag som det tyske søgsmål, og desuden ikke længere verserede på tidspunktet for dets anlæggelse.

51. Jeg minder således om, at artikel 27 i forordning nr. 44/2001 kun regulerer de tilfælde af litispændens, hvor der er blevet anlagt parallelle sager, der kan give anledning til uforenelige retsafgørelser, ved retter i forskellige medlemsstater²⁷, dvs. »såfremt krav, der har samme genstand og hviler på samme grundlag, fremsættes mellem de samme parter«. Domstolen har allerede udtalt sig gentagne gange om fortolkningen af disse tre betingelser om identiske parter, genstand og grundlag²⁸, idet den har understreget, at de skal fortolkes selvstændigt ud fra forordningens mål og opbygning²⁹.

52. Hvad angår det første af disse tre kumulative kriterier fremgår det af Domstolens praksis, at det er opfyldt, når parterne er de samme i de to parallelle retssager, uanset om parternes processuelle stilling i de to sager eventuelt er forskellig³⁰.

53. I det foreliggende tilfælde er det uden betydning, at den part, som er sagsøger ved de franske retter, SMCA, er sagsøgt ved den forelæggende ret og omvendt for så vidt angår HanseYachts³¹. Det er ligeledes irrelevant, at parterne ikke er helt, men delvis identiske, således som det er tilfældet i det foreliggende tilfælde, idet det dog skal præciseres, at enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt, i et sådant tilfælde kun er forpligtet til at erklære sig inkompetent, i det omfang parterne i den tvist, som verserer for den, også er parter i den tidligere anlagte sag, idet proceduren mellem de øvrige parter kan fortsætte for denne ret³².

27 — Ifølge 15. betragtning til denne forordning er det »af hensyn til en harmonisk retspleje [...] nødvendigt at mindske« risikoen for sådanne parallelle retssager, og det er netop derfor, at der er vedtaget ensartede regler, der gør det lettere at løse litispændensproblemer. Jf. tillige dom af 27.6.1991, Overseas Union Insurance m.fl. (C-351/89, EU:C:1991:279, præmis 16), vedrørende Bruxelleskonventionen.

28 — Det er, som Kommissionen har anført, uden betydning, at den tyske version af artikel 27 i forordning nr. 44/2001 ikke udtrykkeligt indeholder en sondring mellem disse to sidstnævnte kriterier, som findes i andre sprogversioner (jf. dom af 8.12.1987, Gubisch Maschinenfabrik, 144/86, EU:C:1987:528, præmis 14, vedrørende den tyske version af Bruxelleskonventionens artikel 21, der svarer til nævnte artikel 27).

29 — Jf. bl.a. dom 22.10.2015, Aannemingsbedrijf Aertssen og Aertssen Terrassements (C-523/14, EU:C:2015:722, præmis 38).

30 — Jf. bl.a. dom af 8.12.1987, Gubisch Maschinenfabrik (144/86, EU:C:1987:528, præmis 13), og af 22.10.2015, Aannemingsbedrijf Aertssen og Aertssen Terrassements (C-523/14, EU:C:2015:722, præmis 41).

31 — Det forhold, at de processuelle stillinger vendes, er desuden det, der kendetegner det negative anerkendelsessøgsmål, som er blevet anlagt ved den forelæggende ret af HanseYachts, som ønsker at blive friholdt for det ansvar, som efterprøves af tribunal de commerce de Toulon (handelsretten i Toulon). Jf. i denne retning dom af 25.10.2012, Folien Fischer og Fofitec (C-133/11, EU:C:2012:664, præmis 43).

32 — Jf. dom af 6.12.1994, Tatry (C-406/92, EU:C:1994:400, præmis 34 ff.). I den foreliggende sag har den forelæggende ret anført, at den, hvis den er forpligtet til at udsætte sagen i proceduren mellem HanseYachts og SMCA i henhold til artikel 27, stk. 1, i forordning nr. 44/2001 på grund af litispændens, i sagen mellem HanseYachts og de øvrige sagsøgte vil gøre brug af den mulighed, som nævnte forordnings artikel 28, stk. 1, også giver den for at udsætte sagen, denne gang på grund af indbyrdes sammenhængende krav.

54. Hvad angår kriteriet om, at grundlaget er identisk, har Domstolen fastslået, at dette sidstnævnte begreb skal forstås således, at det omfatter »de faktiske omstændigheder og den retsregel, der påberåbes til støtte for kravet«³³. Betingelsen om, at genstanden er identisk, der er defineret som svarende til »hvad kravet går ud på«³⁴ – i bred forstand³⁵ – behandles somme tider sammen med det foregående kriterium i Domstolens praksis³⁶.

55. I det foreliggende tilfælde følger det, som den forelæggende ret har anført, af nævnte retspraksis, at disse to sidstnævnte kriterier er opfyldt for så vidt angår potentiel litispændens mellem et krav om, at det fastslås, at en sagsøgt er ansvarlig for en skade, samt et krav om, at den pågældende tilpligtes at betale erstatning, såsom det krav, der er fremsat for tribunal de commerce de Toulon (handelsretten i Toulon) mod bl.a. HanseYachts, og et krav, som den pågældende sagsøgte har fremsat, om, at det fastslås, at vedkommende ikke er ansvarlig for skaden, såsom det krav, som verserer for Landgericht Stralsund (den regionale ret i første instans i Stralsund) på foranledning af HanseYachts, eftersom disse to procedurer er hinandens modstykker³⁷.

56. Denne konstatering påvirker imidlertid ikke det svar, der skal gives på det spørgsmål, som den forelæggende ret har forelagt, der nærmere bestemt går ud på, om den skal anse sig selv for at være »enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt« som omhandlet i artikel 27, sammenholdt med artikel 30 i forordning nr. 44/2001, som følge af, at den bevisoptagelsesprocedure, der er indledt i en anden medlemsstat, og det søgsmål med hensyn til realiteten, der efterfølgende er anlagt i samme stat, eventuelt opfattes som et processuelt hele, hvilket jeg ikke mener er tilfældet³⁸.

57. For fuldstændighedens skyld vil jeg præcisere, at det efter min opfattelse ikke er muligt at lægge til grund, at der er tale om et identisk grundlag og en identisk genstand i relation til et søgsmål med hensyn til realiteten som det i tvisten i hovedsagen omhandlede, hvor der er nedlagt negativ anerkendelsespåstand om, at der ikke foreligger et erstatningsansvar, og en begæring om bevisoptagelse inden for rammerne af en selvstændig bevisoptagelsesprocedure, som den, der er fremsat for tribunal de commerce de Marseille (handelsretten i Marseille) med henblik på en sagkyndig erklæring, selv om de faktiske omstændigheder, der ligger til grund for de to tilfælde, er de samme. Der er efter min opfattelse ikke tale om en sådan identitet med hensyn til grundlag og genstand, eftersom både de retsregler, som de sagsøgte har påberåbt sig, og de formål, som disse forfølger i hver af disse to kategorier af procedurer, er grundlæggende forskellige, og dette uanset de specifikke omstændigheder i det foreliggende tilfælde.

58. Som Kommissionen har gjort gældende, tilsigter den her omhandlede bevisoptagelsesprocedure alene at anordne forudgående bevisoptagelse med det formål – inden for rammerne af en selvstændig bevisoptagelsesprocedure – at sikre eller fastslå bevis for faktiske omstændigheder, som eventuelt kan afføde et senere søgsmål med hensyn til realiteten. Selv om en sådan procedure kan være kontradiktorisk³⁹, indebærer det endelige resultat heraf – i den foreliggende sag en sagkyndig erklæring – ikke desto mindre ikke en materiel vurdering af den ret, der gøres gældende – her vedrørende erstatningsansvar. Et søgsmål med hensyn til realiteten som det, der er anlagt ved den

33 — Jf. bl.a. dom af 8.12.1987, Gubisch Maschinenfabrik (144/86, EU:C:1987:528, præmis 15), hvori Domstolen fastslog, at de parallelle retssager hvilede på samme grundlag, der var baseret på »samme kontraktforhold«, og af 14.10.2004, Mærsk Olie & Gas (C-39/02, EU:C:2004:615, præmis 38), hvori Domstolen derimod fastslog, at »de retsregler, som [lå] til grund for hvert af de to omtvistede krav, [var] forskellige«.

34 — Jf. bl.a. dom af 6.12.1994, Tatro (C-406/92, EU:C:1994:400, præmis 41). I dom af 8.5.2003, Gantner Electronic (C-111/01, EU:C:2003:257, præmis 31), fastslog Domstolen, at der for at vurdere, om genstandene er identiske, skal tages hensyn til de respektive sagsøgers krav i hver af de parallelle retssager og ikke til de indsigelser, de sagsøgte gør gældende.

35 — Jf. bl.a. dom af 8.12.1987, Gubisch Maschinenfabrik (144/86, EU:C:1987:528, præmis 17).

36 — Jf. bl.a. dom 25.10.2012, Folien Fischer og Fofitec (C-133/11, EU:C:2012:664, præmis 49), vedrørende et negativt anerkendelsessøgsmål. Disse to kriterier er klart blevet adskilt i andre domme (bl.a. dom af 22.10.2015, Aannemingsbedrijf Aertssen og Aertssen Terrasements (C-523/14, EU:C:2015:722, præmis 43-46).

37 — Jf. dom af 19.12.2013, NIPPONKOA Insurance (C-452/12, EU:C:2013:858, præmis 42 og den deri nævnte retspraksis).

38 — Jf. i denne henseende punkt 60 ff. i nærværende forslag til afgørelse.

39 — Når sagen er blevet anlagt, ikke ved stævning, men efter en begæring om foreløbige forholdsregler, hvilket er tilfældet i sagen for tribunal de commerce de Marseille (handelsretten i Marseille).

forelæggende ret, har omvendt til formål at fastslå, at sagsøgeren på ingen måde kan anses for at være ansvarlig for tabene som følge af den skade, der opstod på den yacht, som den pågældende solgte. Sagsøgerens formål er således at opnå en afgørelse om det indholdsmæssige spørgsmål med hensyn til realiteten for at afslutte tvisten. Den risiko for uforenelige retsafgørelser, som litispændingsmekanismen i artikel 27 i forordning nr. 44/2001 er baseret på, forekommer mig derfor ikke at foreligge i sager, der har så forskellige genstande.

59. De således fastslåede grundlæggende forskelle mellem en selvstændig bevisoptagelsesprocedure og et søgsmål med hensyn til realiteten, der beror på resultaterne af denne procedure, taler efter min opfattelse imod, at det antages – således som den forelæggende ret synes at foreslå – at det dokument, der har markeret indledningen af denne førstnævnte procedure, tillige udgør det indledende processkrift i sidstnævnte søgsmål.

D – Om det dokument, der indleder en selvstændig bevisoptagelsesprocedure, eventuelt kan anses for at svare til det dokument, hvorved et søgsmål med hensyn til realiteten efterfølgende bliver anlagt med henblik på artikel 30 i forordning nr. 44/2001

60. Domstolen er allerede tidligere blevet anmodet om at fortolke artikel 30 i forordning nr. 44/2001, sammenholdt med denne forordnings artikel 27. Ved den lejlighed fastslog Domstolen, at det i nævnte forordning ikke præciseres, under hvilke omstændigheder kompetencen for den ret, ved hvilken sagen først er anlagt, skal betragtes som »fastslået« i den forstand, hvori dette udtryk er anvendt i forordningens artikel 27, som begrænser sig til at opstille en procedureregulering, der tager udgangspunkt i den kronologiske rækkefølge, hvori sagerne er anlagt ved de pågældende retter, men at forordningens artikel 30 på en ensartet og selvstændig måde definerer det tidspunkt, hvor en sag skal »anses for at være anlagt« ved en ret med henblik på anvendelsen af denne forordnings bestemmelser vedrørende litispændens⁴⁰.

61. Jeg vil fremhæve, således som de første punktummer i artikel 30 i forordning nr. 44/2001 antyder, at den materielle regel som den fastsætter, finder anvendelse på alle de bestemmelser, der er indeholdt i afdeling 9 i denne forordning, dvs. ikke kun på bestemmelserne i artikel 27, der finder anvendelse i tilfælde af litispændens, men også på bestemmelserne i artikel 28, der finder anvendelse i tilfælde af indbyrdes sammenhængende krav, og bestemmelserne i artikel 29 vedrørende det særlige tilfælde, hvor parallelle krav er omfattet af flere retters enekompetence. Fortolkningen af artikel 30 skal derfor tilpasses alle disse forskellige tilfælde.

62. I den foreliggende sag har den forelæggende ret som begrundelse for den brede fortolkning, som den foreslår, der består i at lade bevisoptagelsesproceduren være omfattet af søgsmålet med hensyn til realiteten i samme medlemsstat, for det første henvist til ordlyden af artikel 30 i forordning nr. 44/2001, hvoraf det fremgår, at en sags anlæggelse ved retten ikke kun kan følge af »det indledende processkrift i sagen«, men også af »et tilsvarende dokument«, hvilket ifølge den forelæggende ret kan være det dokument, hvorved den ret, der har anordnet den forudgående bevisoptagelse, har fået forelagt begæringen.

40 — Dom af 22.10.2015, Aannemingsbedrijf Aertssen og Aertssen Terrassements (C-523/14, EU:C:2015:722, præmis 56 og 57), vedrørende fastlæggelsen af det tidspunkt, hvor en sag skal anses for at være anlagt ved en ret som omhandlet i nævnte artikler, når en person indgiver klage som civil part til en undersøgelsesdommer.

63. Forarbejderne til forordning nr. 44/2001 skaber ingen klarhed vedrørende disse to alternative muligheder. Det bemærkes, at disse muligheder allerede fandtes i artikel 19, stk. 1 og 4, i forordning nr. 1348/2000⁴¹, hvis ordlyd er inspireret af et internationalt instrument⁴². I lyset af bemærkningerne om begrebet »tilsvarende dokument« i sidstnævnte instrument⁴³ og af den vurdering, der findes i en dom fra Domstolen om Bruxelleskonventionen⁴⁴, forekommer det mig meget tvivlsomt, om den forelæggende rets synspunkt kan tiltrædes.

64. Jeg vil navnlig fremhæve, at nævnte artikel 30 er formuleret således, at den – eftersom den er affattet i singularis – ikke gør det muligt at tiltræde den forelæggende rets synspunkt. Denne artikel definerer således det tidspunkt, hvor »en sag [anses] for anlagt ved enret«, og henviser dermed i både stk. 1 og stk. 2 til »det tidspunkt, hvor [...] dokument[et] indleveres til [den omhandlede]re[t]«⁴⁵, i modsætning til de øvrige bestemmelser i forordningen, som omfatter »retterne« i en medlemsstat som helhed⁴⁶.

65. Denne terminologi er ikke neutral, navnlig under omstændigheder som i det foreliggende tilfælde, hvor den franske ret, ved hvilken bevisoptagelsesproceduren blev indledt, ikke er den samme som den, ved hvilken det søgsmål med hensyn til realiteten, der efter det ovennævnte synspunkt skulle antages at indgå som et led i nævnte procedure, er blevet anlagt. Det forhold, at disse to retter er beliggende i samme medlemsstat, er uden betydning for bestemmelsen om fastlæggelse af det tidspunkt, hvor en sag er blevet anlagt ved en bestemt ret, der er fastsat i nævnte artikel 30.

66. Den forelæggende ret har for det andet anført, at formålet med artikel 30 i forordning nr. 44/2001 er at forhindre misbrug af proceduremæssige forskelle inden for EU. Den af denne ret nævnte risiko for »torpedoer« kan ganske vist ikke udelukkes⁴⁷, navnlig ikke i forbindelse med et negativt anerkendelsessøgsmål som det i hovedsagen omhandlede⁴⁸. Jeg er imidlertid af den opfattelse, at »forum shopping« ikke i sig selv er forbudt ved forordning nr. 44/2001, og at det processuelle skridt, som HanseYachts har taget i den foreliggende sag, ikke er udtryk for misbrug.

41 — Rådets forordning af 29.5.2000 om forkyndelse i medlemsstaterne af retslige og udenretslige dokumenter i civile og kommercielle sager (EFT 2000, L 160, s. 37). Nævnte artikel 19, der vedrører de tilfælde, hvor sagsøgte ikke giver møde, er gentaget i den retsakt, der har erstattet forordning nr. 1348/2000, nemlig Europa-Parlamentet og Rådets forordning nr. 1393/2007 af 13.11.2007 (EUT 2007, L 324, s. 79).

42 — I forslaget til Rådets direktiv, der blev fremsat af Kommissionen den 26.5.1999, og som førte til vedtagelsen af forordning nr. 1348/2000 (KOM(1999) 219 endelig), er det anført, at artikel 19 gengiver indholdet af artikel 15 og 16 i Haagerkonventionen af 15.11.1965 om forkyndelse i udlandet af retslige og udenretslige dokumenter i sager om civile eller kommercielle spørgsmål (jf. punkt 4.4 i begrundelsen og bemærkningen til nævnte forslags artikel 19).

43 — I Manuel pratique sur le fonctionnement de la Convention Notification de La Haye (Wilson & Lafleur, Montreal, 2006, punkt 66 og 276), sonder Det Permanente Bureau under Haagerkonferencen om International Privatrete mellem indledende processkrifter og dokumenter vedrørende bevisoptagelse og præciserer, at »[u]dtrykket »tilsvarende dokument« omfatter de dokumenter, som har virkninger svarende til det indledende processkrift, såsom et appelskrift [eller] en begæring om intervention«.

44 — Af dom af 14.10.2004, Mærsk Olie & Gas (C-39/02, EU:C:2004:615, præmis 59), fremgår, at »en kendelse [afsiges] af retten, hvorved ansvarsbeløbet foreløbigt begrænses, efter afslutningen af en ensidig procedure, for dernæst at blive gjort til genstand for en kontradiktorisk procedure, skal anses for at svare til det indledende processkrift i sagen som omhandlet i konventionens artikel 27, nr. 2)«. En begæring om forudgående bevisoptagelse svarer efter min opfattelse til en sådan kendelse.

45 — Min fremhævelse.

46 — Hvilket bl.a. er tilfældet i denne forordnings artikel 2, stk. 1, artikel 5, nr. 6), artikel 12, stk. 1, artikel 16, stk. 2, og artikel 22, nr. 4). Disse bestemmelser står i modsætning til de internationale kompetenceregler, der sædvanligvis kaldes »specielle«, fordi de »ved at fastlægge det gældende værneting direkte og uden henvisning til de nationale kompetenceregler i den stat, på hvis område den pågældende ret har sæde«, for blandt alle denne stats retter at udpege den, som skal træffe afgørelse i tvisten, som anført af P. Jenard i Rapport vedrørende Bruxelleskonventionen (EFT 1979, C 59, s. 22).

47 — Denne ret har anført, at hvis der i en medlemsstat gennemføres en bevisoptagelsesprocedure, bliver den sagsøgte inden for rammerne af denne procedure dermed underrettet om, at et sagsanlæg mod vedkommende er umiddelbart forestående, og den pågældende vil muligvis, som HanseYachts i den foreliggende sag, tage initiativ til at anlægge søgsmål med hensyn til realiteten ved en ret i en anden medlemsstat, der måske vil være mere tilbøjelig til at give vedkommende medhold.

48 — Jf. Kommissionens rapport til Rådet, Europa-Parlamentet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg om anvendelsen af forordning nr. 44/2001 (COM(2009) 174 final, punkt 3.4 og 3.5).

67. Det fremgår af 15. betragtning til forordning nr. 44/2001⁴⁹ og af forarbejderne hertil⁵⁰, at det primære formål med vedtagelsen af artikel 30 var at mindske de problemer og den retsusikkerhed, der udspringer af de store forskelle mellem medlemsstaternes bestemmelser med hensyn til fastlæggelsen af det tidspunkt, hvor en sag er anlagt ved en ret, ved hjælp af en materiel regel, der på en enkelt og ensartet måde gør det muligt at fastslå dette tidspunkt⁵¹.

68. De to sæt af kriterier, der er fastsat i artikel 30, nr. 1), og 2), indfører en ensartet mekanisme, der – som anført af HanseYachts – er til hinder for at fortolke de deri indeholdte begreber under henvisning til indholdet i forskellige nationale lovgivninger⁵². Jeg anbefaler således, at der anlægges en ikke-udvidende tilgang til den betydning, som bestemmelserne i nævnte artikel 30 skal tillægges, med henblik på at opfylde formålene om ensartethed og retssikkerhed som fastsat heri⁵³.

69. For det tredje har den forelæggende ret til støtte for sit synspunkt fremsat praktiske argumenter, som jeg imidlertid ikke mener er overbevisende. Den forelæggende ret har anført, at den sagkyndige undersøgelse, der er blevet anordnet af en fransk ret i den foreliggende sag, bedre belyser de spørgsmål om materiel ret, der kan opstå i forbindelse med et søgsmål med hensyn til realiteten, der finder sted i Frankrig, og at omkostninger forbundet med en eventuel sagkyndig høring i Tyskland bør undgås. De påberåbte hindringer er efter min opfattelse langt fra uoverstigelige, og sådanne betragtninger kan ikke tillægges større vægt end de betragtninger vedrørende både ordlyden og formålet med artikel 30 i forordning nr. 44/2001, som jeg netop har redegjort for.

70. Hvis det således, som jeg har foreslået⁵⁴, endvidere lægges til grund, at en selvstændig bevisoptagelsesprocedure ikke har samme genstand og ikke hviler på samme grundlag, således som omhandlet i nævnte forordnings artikel 27, som et søgsmål med hensyn til realiteten, forekommer det mig vanskeligt at tiltræde, at det dokument, som har indledt denne procedure, alligevel kan anses for at være »det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument«, som omhandlet i artikel 30, i et søgsmål med hensyn til realiteten, som er anlagt efter, at resultaterne af denne procedure foreligger.

71. Den omstændighed, at der ikke foreligger et processuelt hele, ses navnlig når henses til oplysningerne om tvisten i hovedsagen. Som både den franske regering og Kommissionen har anført, taler ordlyden af CPC's artikel 145 således imod synspunktet om en materiel kontinuitet mellem den bevisoptagelsesprocedure, der er fastsat i nævnte artikel, og det efterfølgende søgsmål med hensyn til realiteten, eftersom denne bestemmelse udtrykkeligt fastsætter, at den omhandlede begæring om bevisoptagelse netop skal fremsættes »inden for rammerne af en selvstændig bevisoptagelsesprocedure« og ikke i forbindelse med et søgsmål⁵⁵.

49 — Det fremgår af denne 15. betragtning, at »[d]er bør være en klar, effektiv mekanisme til at afgøre tilfælde af litispændens og indbyrdes sammenhængende krav og til at afhjælpe problemer som følge af forskellene mellem de enkelte medlemsstaters lovgivning med hensyn til, på hvilket tidspunkt en sag anses for anlagt. Med henblik på anvendelsen af denne forordning bør dette tidspunkt defineres selvstændigt«.

50 — Det fremgår af begrundelsen for det forslag fra Kommissionen af 14.7.1997 (KOM(1997) 348 endelig), der førte til vedtagelsen af forordning nr. 44/2001, at »den selvstændige definition på, hvornår en sag »verserer« som omhandlet i artikel 27 og 28, først og fremmest sigter på at »afhjælpe en mangel ved Bruxelleskonventionen«, og at den har til formål at »tilgodese de forskellige systemer, samtidig med at den stiller sagsøgerne lige med hensyn til de våben, de har at kæmpe med, og forebygger misbrug« (jf. s. 7, 20 og 21).

51 — Disse mange forskellige nationale regler blev fremhævet af Domstolen i dom af 7.6.1984, Zelger (129/83, EU:C:1984:215, præmis 10 ff.), vedrørende Bruxelleskonventionen.

52 — Denne artikel 30 fastsætter, at tidspunktet for anlæggelsen af en sag ved en ret enten er tidspunktet, hvor det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument indleveres til retten, for så vidt angår de medlemsstater, hvor dette dokument efterfølgende skal forkyndes (nr. 1), eller tidspunktet, hvor dette dokument modtages af den myndighed, der er ansvarlig for forkyndelsen, for så vidt angår de medlemsstater, hvor dette skal forkyndes, før det indleveres til retten (nr. 2). Jf. også dom af 22.10.2015, Aannemingsbedrijf Aertssen og Aertssen Terrassements (C-523/14, EU:C:2015:722, præmis 57), og analogt kendelse af 16.7.2015, P (C-507/14, ikke trykt i Sml., EU:C:2015:512, præmis 30 ff.), og af 22.6.2016, M.H. (C-173/16, EU:C:2016:542, præmis 24-28).

53 — Kommissionens meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet af 26.11.1997, med titlen »En mere effektiv opnåelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i Den Europæiske Union« (KOM(97) 609 endelig), nævner udtrykkeligt, at tilføjelsen af en sådan ensartet definition gør det muligt at styrke retssikkerheden og effektivitet af de ordninger, der finder anvendelse på litispændensområdet (jf. s. 11, punkt 15, og s. 35).

54 — Jf. punkt 57 ff. i nærværende forslag til afgørelse.

55 — Den franske regering har anført, at en begæring om forudgående bevisoptagelse i medfør af en fast praksis fra Cour de cassation (kassationsdomstol, Frankrig) (jf. bl.a. dom afsagt af anden afdeling for borgerlige sager af 5.2.2009, nr. 0721 572, der findes på følgende internetadresse: <https://www.legifrance.gouv.fr>) ikke kan antages til realitetsbehandling, når der er anlagt et søgsmål med hensyn til realiteten.

72. Min vurdering understøttes af den omstændighed, at konsekvenserne af den forudgående bevisoptagelse – i den foreliggende sag hensyntagen til den sagkyndiges rapport – ikke drages af den ret, som har anordnet dette retsmiddel. Som den franske regering har anført, har denne ret således principielt opbrugt sine beføjelser inden for rammerne af begæringen, når den enten tiltræder en sådan begæring eller forkaster den. Denne afgørelse er desuden helt uafhængig af den retskraftige afgørelse, der træffes i hovedsagen⁵⁶.

73. Derudover anlægges der ikke nødvendigvis et søgsmål med hensyn til realiteten efter bevisoptagelsesproceduren, idet den berørte person, som ikke har pligt til at tage retslige skridt, kan vælge at søge at opnå en mindelig aftale eller at afstå fra ethvert søgsmål mod modparten. Selv når et søgsmål med hensyn til realiteten er anlagt, kan det være anlagt ved en anden ret, hvilket er tilfældet i den foreliggende sag, eftersom den sagkyndige erklæring blev anordnet af tribunal de commerce de Marseille (handelsretten i Marseille), mens søgsmålet med hensyn til realiteten er blevet anlagt ved tribunal de commerce de Toulon (handelsretten i Toulon)⁵⁷.

74. I lighed med det af HanseYachts og Kommissionen anførte er jeg af den opfattelse, at reglen om udsættelse med hensyn til forældelse som fastsat i artikel 2239 i code civil français (den franske lov om borgerlig retspleje)⁵⁸, hvortil den forelæggende ret og Port d'Hiver Yachting har henvist til støtte for, at der skulle være en direkte forbindelse mellem den forudgående bevisoptagelse og det søgsmål med hensyn til realiteten, der efterfølgende er iværksat, ikke kan ændre de ovenstående betragtninger, da denne bestemmelse ikke godtgør, at der er tale om det processuelle hele, der hævdes at foreligge⁵⁹.

75. Den af den forelæggende ret påberåbte kontinuitet foreligger dermed efter min opfattelse ikke i et sådant tilfælde. Retten synes endvidere at medgive, at den omhandlede bevisoptagelsesprocedure er retligt set adskilt fra søgsmålet med hensyn til realiteten, navnlig henset til CPC's artikel 145⁶⁰, eftersom den forelæggende ret bl.a. i sit præjudicielle spørgsmål selv kvalificerer førstnævnte procedure som »selvstændig« i forhold til sidstnævnte søgsmål.

76. Henset til samtlige disse forhold er jeg af den opfattelse, at artikel 27 og 30 i forordning nr. 44/2001 under hensyntagen til deres indbyrdes relation skal fortolkes således, at når der i en medlemsstat anlægges et søgsmål med hensyn til realiteten, der beror på en forudgående bevisoptagelse, kan det ikke antages, at dette søgsmål er blevet anlagt allerede på tidspunktet for indledningen af proceduren med henblik på anordning af nævnte bevisoptagelse i denne medlemsstat. En ret i en anden medlemsstat, hvorved der – efter afslutningen af denne bevisoptagelsesprocedure,

56 — Hvad angår en begæring om foreløbige forholdsregler ved anordning af indhentelse af en sagkyndig erklæring som den i det foreliggende tilfælde omhandlede, har denne regering præciseret, at den ret, der har anordnet indhentelse af denne erklæring på grundlag af CPC's artikel 145, hverken inden for rammerne af den begæring, som den har fået forelagt, kan anordne en ny sagkyndig erklæring eller udtale sig om den indhentede sagkyndiges rapport, da det kun tilkommer den ret, der skal påkende sagens realitet, eventuelt at vurdere den således anordnede sagkyndige undersøgelse.

57 — Begrundelsen for, at sagen er anlagt ved forskellige retter, fremgår ikke af forelæggelsesafgørelsen.

58 — Denne artikel, som findes i Tredje bog i code civil (den franske lov om borgerlig retspleje) med overskriften »Erhvervelse af ejendom«, afsnit XX med overskriften »Forældelsesfrister«, fastsætter, at »forældelsesfristen desuden afbrydes, når retten tager en begæring om forudgående bevisoptagelse til følge«, og at »forældelsesfristen begynder igen at løbe, i en periode på ikke under seks måneder, regnet fra den dag, hvor bevisoptagelsen er blevet gennemført«.

59 — Nævnte artikel 2239 har til formål at give parterne en frist til at overveje muligheden for at anlægge søgsmål med henblik på realiteten under hensyn til resultatet af bevisoptagelsen, uden at dette sker automatisk (jf. X. Marchand, P. Savatic, og J. Audouy, »Mesures d'instruction exécutées par un technicien«, JurisClasseur Procédure civile, hæfte 660, 2011, punkt 24 og 238 ff.).

60 — Cour de cassation (kassationsdomstol, Frankrig) har udtalt sig herom, idet den har fastslået, at gennemførelsen på fransk område af en foranstaltning med henblik på bevisoptagelse på grundlag af CPC's artikel 145, når en tvist har en international karakter, er underlagt fransk lov uanset den lovgivning, som måtte finde anvendelse på det søgsmål med hensyn til realiteten, som eventuelt måtte blive anlagt efter denne bevisoptagelse (dom afsagt af første afdeling for borgerlige sager af 3.11.2016, nr. 1520 495, der findes på følgende internetadresse: <https://www.legifrance.gouv.fr>). Det er muligt at adskille proceduren med henblik på forudgående bevisoptagelse og et eventuelt senere søgsmål med hensyn til realiteten og således undergive dem forskellige retsregler, eftersom sidstnævnte søgsmål med hensyn til realiteten ikke er »en fortsættelse« af den førstnævnte procedure, jf. P. Théry, »Le référé probatoire et l'application dans le temps de la loi du 17 juin 2008«, RDI, 2009, s. 481.

men før anlæggelsen af nævnte søgsmål med hensyn til realiteten – er anlagt et søgsmål mellem de samme parter og med samme genstand, og som hviler på samme grundlag som sidstnævnte søgsmål med hensyn til realiteten, er ikke forpligtet til at udsætte sagen på grund af litispændens i medfør af denne forordning, eftersom denne ret ikke er den ret, ved hvilken sagen senere er anlagt.

77. Som jeg allerede har anført⁶¹, mener jeg, at det er uforholdsmæssigt at fortolke artikel 31 i forordning nr. 44/2001 i den foreliggende sag. For fuldstændighedens skyld vil jeg ikke desto mindre nævne, at den forelæggende ret som begrundelse for sin afgørelse har henvist til muligheden for at tage hensyn til dommen i sagen *St. Paul Dairy*⁶² angående Bruxelleskonventionens artikel 24, som i det væsentlige svarer til forordningens artikel 31. I den nævnte dom fastslog Domstolen, at »foreløbige, herunder sikrende, retsmidler« som omhandlet i denne artikel 24 ikke omfatter bevisoptagelse, der kun har til formål at give den begærende part mulighed for, inden for rammerne af en selvstændig bevisoptagelsesprocedure, at vurdere mulighederne for at vinde en eventuel sag⁶³, bl.a. med henvisning til behovet for at undgå, at flere retsinstanser har kompetence til at pådømme tvister, som udspringer af samme retsforhold.

78. Den forelæggende ret har anført, at den i CPC's artikel 145 fastsatte bevisoptagelse kan anses for at modsvare den i den nævnte dom omhandlede bevisoptagelse, og at begrundelsen i dommen med hensyn til den fortolkning af artikel 30 i forordning nr. 44/2001, der er genstand for det præjudicielle spørgsmål, kunne indebære, at det, når en sådan form for bevisoptagelse anordnes i en medlemsstat, ikke er tilladt at anlægge et søgsmål med hensyn til realiteten i en anden medlemsstat.

79. Jeg er af den opfattelse, at spørgsmålet om, hvorvidt bevisoptagelse inden for rammerne af en selvstændig procedure kan anses for at være et foreløbigt, herunder sikrende, retsmiddel som omhandlet i artikel 31 i forordning nr. 44/2001, kun kræver en kort gennemgang i denne sammenhæng, idet det bemærkes, at denne problematik kun er blevet nævnt subsidiært af den forelæggende ret, og at det ikke kun er i de skriftlige bemærkninger og svar, som er blevet indgivet til Domstolen i den foreliggende sag⁶⁴, men også i litteraturen⁶⁵, at problematikken har givet anledning til divergerende synspunkter, navnlig i relation til CPC's artikel 145.

80. I denne henseende skal det blot bemærkes, at forordning nr. 44/2001 er struktureret således, at artikel 31 udgør afdeling 10 om foreløbige, herunder sikrende, retsmidler, mens forordningens artikel 27 og 30 – som er de eneste, der ønskes fortolket i den foreliggende sag – findes i forordningens afdeling 9 om litispændens og indbyrdes sammenhængende krav. Materielt ligger der en helt anden logik til grund for artikel 31 end for de sidstnævnte bestemmelser, der regulerer forbindelsen mellem sager, der verserer parallelt i forskellige medlemsstater, eftersom artikel 31 fastsætter en kompetenceregulering, som er en undtagelse – og dermed fortolkes strengt af Domstolen⁶⁶ – hvorefter en ret i en medlemsstat kan iværksætte foreløbige, herunder sikrende, retsmidler, selv om en ret i en anden medlemsstat bevarer kompetencen til at træffe afgørelse vedrørende sagens realitet i henhold til nævnte forordning.

61 – Jf. punkt 45 i nærværende forslag til afgørelse.

62 – Dom af 28.4.2005 (C-104/03, EU:C:2005:255), hvori den forelæggende ret nærmere bestemt har henvist til præmis 19 ff.

63 – Nemlig en begæring om vidneafhøring med henblik på at give den begærende part mulighed for at vurdere det formålstjenlige i at anlægge sag, grundlaget for et sådant søgsmål og relevansen af de anbringender, der kan påberåbes.

64 – Den franske regering har nærmere bestemt anført, at forudgående bevisoptagelse som den, der i henhold til CPC's artikel 145 er blevet anordnet i den foreliggende sag, kan kvalificeres som »foreløbige, herunder sikrende, retsmidler« som omhandlet i artikel 31 i forordning nr. 44/2001, idet regeringen i denne forbindelse har påberåbt sig en dom fra Cour de cassation (kassationsdomstol, Frankrig) (dom afsagt af første afdeling for borgelige sager den 11.12.2001, nr. 0018 547, der findes på følgende internetadresse: <https://www.legifrance.gouv.fr>), mens Kommissionen har anført det modsatte synspunkt.

65 – Jf. bl.a. J.P. Beraudo og M.J. Beraudo, »Convention de Bruxelles du 27 septembre 1968, convention de Lugano du 16 septembre 1988 et règlement (CE) n° 44/2001 du Conseil du 2 décembre 2000 – Compétence – Règles de compétence dérogatoires«, *JurisClasseur Europe*, hæfte 3031, 2012, punkt 39; H. GaudemetTallon, *Compétence et exécution des jugements en Europe*, LGD/Lextenso, IssylesMoulineaux, 5. udgave, 2015, punkt 308-1 og den deri nævnte litteratur.

66 – Jf. i denne retning dom af 27.4.1999, *Mietz* (C-99/96, EU:C:1999:202, præmis 46 og 47), vedrørende den bestemmelse, der svarer til Bruxelleskonventionens artikel 24.

81. Jeg er således af den opfattelse, at det under hensyntagen til genstanden for det således omformulerede præjudicielle spørgsmål er uforment at anlægge en analog fortolkning med hensyn til dommen i sagen *St. Paul Dairy*⁶⁷, og at rækkevidden heraf under alle omstændigheder ikke ændrer den fortolkning af artikel 27 og 30 i forordning nr. 44/2001, som jeg foreslår at lægge til grund i den foreliggende sag⁶⁸.

V – Forslag til afgørelse

82. Henset til ovenstående betragtninger foreslår jeg Domstolen at besvare det spørgsmål, som Landgericht Stralsund (den regionale ret i første instans i Stralsund, Tyskland) har forelagt, således:

»Artikel 27 og artikel 30, stk. 1, i Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område skal fortolkes således, at i tilfælde, hvor der er sket bevisoptagelse inden for rammerne af en selvstændig bevisoptagelsesprocedure i en medlemsstat, og et søgsmål med hensyn til realiteten, der beror på resultaterne af denne bevisoptagelse, er tidspunktet for, hvornår »sag[en] er anlagt« som omhandlet i nævnte artikel 30, ikke indledningen af bevisoptagelsesproceduren, hvilket indebærer, at en ret i en medlemsstat, hvorved der i mellemtiden er anlagt et søgsmål med hensyn til realiteten mellem samme parter og med den samme genstand, og som hviler på samme grundlag som det ovennævnte søgsmål, skal anses for at være »[den ret], ved hvilken sagen først er anlagt« som omhandlet i nævnte artikel 27.«

67 — Dom af 28.4.2005 (C-104/03, EU:C:2005:255).

68 — Jf. punkt 76 i nærværende forslag til afgørelse.